

Kynningafundur 15. febrúar 2023 vegna kjarasamnings fiskimanna sem undirritaður var 9. febrúar sl.

Fundurinn er fjarfundur

Á skrifstofun félagsins eru Árni Sverrisson formaður, Sigþór Hilmar Guðnason varamaður í stjórn FS og Páll Ægir Pétursson sem ritar fundargerð. Um 63 félagsmenn mættu á Teams.

Formaður opnaði fyrir fundinn kl. 12:55 og setti fundinn formlega kl. 13:00

ÁS fór yfir samningaferlið undanfarin þrjú ár en fjölmargir fundir hafa verið haldnir hjá Sáttasemjara og gengið á ýmsu. Eftir þrotlausa vinnu síðan samningarnir losnuðu í desember 2020 náðist loksins lending með þeim samningum sem nú verða kynntir og fara í kosningu félagsmanna stéttarfélaganna sem undirrituð samninginn en það eru auk FS, VM, Sjómannasamband Íslands f.h. sinna aðildarfélaga og Verkalýðsfélag Grindavíkur.

Samningurinn byggir á fjórum stoðum, Bætt réttindi og kjör, meira öryggi, aukið traust og umbætur á samningi.

Orðið var gefið laust

Jóhannes Danner

1. Lifeyrissjóður 3,5% hvað þarf fólk að gera til að koma því í tilgreinda sérein?

ÁS svaraði því til að ef samningurinn verður samþ. Þá fara allir í leið A og 3,5% aukningin fer í sameign. Ef menn vilja að 3,5% aukningin fari í „Tilgreinda séreign“ þá þurfa menn að hafa samband við sinn lifeyrissjóð, fylla út umsókn og óska eftir því. Kostirnir við að setja 3,5% aukninguna í tilgreinda séreign er að upphæðin er að fullu erfanleg, hægt er að ráðstafa henni inn á lán. ÁS sagði það sína skoðun að makalífeyrir væri ekki nógu, eftirlifandi maki fær einungis makalífeyri í 5 ár, þ.e.a.s í 3 ár $\frac{1}{2}$ lifeyri og síðan $\frac{1}{4}$ í tvö ár.

2. Veikindaréttur: Ef ekkert róðrafyrirkomulag, þá fær skipverji staðgengilslaun að hámarki í 60 daga á allt að 120 almanaksdaga tímabili. Ef skiptimannakerfi, þá skulu staðgengilslaun greidd fyrir þann tíma sem skipverji á að vera á sjó, að hámarki í 60 daga á allt að 120 daga tímabili. Ef launakerfi með greiðslumiðlun, þannig að tveir menn eru að deila með sér launum, skuu staðgengilslaun að hámarki vera 120 almanaksdagar á hálfum hlut. Ef launakerfi með útgerð, þá gætir útgerð að jöfnun daga á milli skipverja. Séu tveir skipverjar um eina stöðu, skulu staðgengilslaun þá að hámarki vera 120 almanaksdagar á $\frac{1}{2}$ hlut.

3. Varðandi uppsjávarsaminga sem ég er á, hvernig verða fundir útgerða, áhafna og stéttarfélaga við upphaf og lok vertíða háttað? ÁS: Skv. samningnum er gert ráð fyrir fundum í upphafi og í lok vertíða. Hvort fundir verða fjarfundir eða við komum á eftir að ákveða, en fullur hugur er á því að gera verðmyndun gagsæja þannig að verð á uppsjávarfiski í a) vinnslu verði um 33-35% af afurðaverði og b) 55% af afurðaverði mjöls og lýsis.

4. Eru einhver skip sem falla undir sólarlagsákvæði? ÁS: já það eru skip sem eru með brúttorúmlestamælingu en lengri eða stytri en efri eða neðri mörk lengdar skipa í nýjum samningi. Þau skip verða áfram á þeirri skiptaprósantu sem þau hafa verið á.

Andrés Pétursson

1. Er búið að reikna dæmið fyrir hvern flokk fyrir sig, t.d. fyrir línubáta, netabáta, togara og uppsjávarsíkip o.s.frv. Já, ÁS sýndi glæru þar sem fram kemur útreikningur fyrir hvern veiðiflokk fyrir sig.

2. Afhverju er verið að flækja þetta með leiðum A og B?

ÁS: Markmið okkar var að einfalda samningana en ekki var samstaða um það að fara lífeyrisleiðina og því þurfti að hafa tvær leiðir með og án 3,5% aukningar í lífeyrissjóð. Það er mismunandi hvort menn vilja fara lífeyrisleiðina eða ekki. Andrés lýsti óánægju sinni með því að flækja samninginn með þessum hætti.

3. Afhverju hækkar þáttaka sjómanna í iðgjaldi slysatryggingar sjómanna ? ÁS: Útgerðin fór í upphafi fram á það að sjómenn borgi 1/3 af slysatryggingu, en slysatrygging kostar frá 200 þús. upp í 1,6 millj. Þetta er góð lending að mati stéttarfélaganna, áður var kostnaðurinn 5.073 kr. á mánuði fyrir 31 dag á sjó, hefði orðið uppreiknaður 6.226 kr., en fer í 10.000 kr.- Andrési finnst 10 ár of langur samningstími. Formaður sagði ef þetta hefði ekki verið samþykkt þá hefði kjarasamningur ekki verið undirritaður.

Gísli Snæbjörnsson.

Hvað varð um netkostnaðinn (fjarskiptakostnað) ? ÁS sagði að það hefði ekki verið gengið frá neinu samkomulagi um þennan kostnað í þessum samningi. Ákvæði 1.45 varðandi netkostnað er í gildi. Mjög misjafnt er hvernig útgerðir innheimta notkunargjald af áhöfn, sumar útgerðir rukka ekkert, aðrar fast gjald, enn aðrar ákveðið pr/gígabæt osfrv. ÁS sagðist taka þetta mál upp í öryggisnefndinni, þar sem það væri sjálfsagt og eðlilegt að menn gætu haft samband við sína nánustu án mikils kostnaðar, helst ókeypis. Óþoland munur væri á kostnaði á milli útgerða.

Halldór Jónatansson.

Hann lítur á þennan samning sem móðgun og lítilsvirðingu við líinusjómenn en hann er líinusjómaður. Formaður sagði að það hefði verið lögð mikil áhersla af hálfu línu útgerða á að línuútgerð þyldi ekki hækkan launahlutfalls, það væri nú þegar hærra en í öðrum veiðigreinum, hækkan þess myndi ganga af línuútgerð dauðri. ÁS sagðist heyra í Halldóri eftir fundinn og fara betur yfir þetta mál með honum.

Guðmundur Henry á Arnari.

Grein 1.37. varðandi breytingu á skiptaprósentu, hann óskar skýringar. ÁS svaraði því til að þetta ákvæði væri í gamla samningnum, eina breytingin er að í gamla samningnum er heimilt að semja um þetta en í nýja samningnum er markaður ákveðinn ferill ef menn ná ekki samkomulagi. Þá er heimilt að skipa gerðardóm og ef sjómenn og útgerðamenn ná ekki samkomulagi um skipun hans, þá kemur til kasta Héraðsdóms að skipa gerðadóm. Rétt er að benda á að í þau tæplega 20 ár sem þetta hefur verið í samningnum hefur aðeins einu sinni reynt á þetta ákvæði, það er þegar Sólbergið kom nýtt til landins. Greinin fjallar um skip eða vinnslu/verkunaraðferðir sem eru nýjar, passa ekki inn í samninginn þar sem ekkert er til um viðkomandi skip eða vinnslu.

Guðmundur Guðmundsson.

Grein 1.37. Er þetta falið nýsmíðaálag, það er hans álit.

Formaður sagði að það væri ekki hans álit og útskýrði það nánar. Taka má upp samninginn að 5 árum liðnum ef samningnum er ekki framfylgt. Samkomulag þarf að nást samkv. nýja samningnum. Hvað ef ekki næst ekki samkomulag. Í gamla samningnum var ekki neitt um það, sá er munurinn. Við höfum alla burði til að semja um þetta, skulum ekki gefa okkur að niðurstaðan verði okkur ekki í hag.

Andrés Pétursson.

Kemur þessi samningur frá útgerðinni eða frá ykkur? Það er eins og þetta komi beint frá útgerðinni? ÁS. Samningurinn er búinn að vera í smíðum í langan tíma og búið að ræða þetta fram og til baka. Bent var á að ef samningurinn verður felldur, þá eru það ákveðin skilaboð til útgerðarinnar. Þetta var rætt nokkuð.

Guðjón Guðjónsson.

Þakkar fyrir fundinn og góða kynningu. Þetta er samkomulag á milli tveggja aðila en ekki einhliða samningur. Guðjón sagði að það hefði verið sín skoðun í langan tíma að taka ætti fjarskiptakostnaðinn af óskipum afla. Þetta er mikill kostnaður fyrir suma og það er sjálfsagt að menn hafi aðgang að góðu neti.

Vilhjálmur Sigurðsson spurði um leiðir í lífeyrissjóði og bað um skýringar.

ÁS. Allir fara í leið A en sá lífeyrisauki veitir 3,5% viðbótarframlag útgerðar í lífeyrissjóð. Sjómenn geta haft samb. við sinn lífeyrissjóð og óskað eftir að ráðstafa viðbótarframlaginu í tilgreinda séreign.

Ari Ólafsson.

Varðandi hækkan á lífeyrisgreiðslu eða viðbótarframlagi, átti það ekki við um allar stéttir?

ÁS: Í lögunum eru sjómenn þeir einu sem eru undanskildir þessu viðbótarframlagi auk bænda. Árið 2016 afsalaði almenni launamarkaðurinn sér launahækkan og fékk þá í staðinn 3,5% hækkan í lífeyrissjóð.

Helgi Örn Kristinsson

Við breytingu á samningi þegar skipt er úr 100% aflaverðmæti og hætt að taka mið af olíuverði við uppgjör og við þessa umbreytingu í 100% er tekið mið af 69,2% eða 70,5% skiptaverðmætis þá njótum við ekki góðs af því ef olíuverð lækkar.

ÁS: Það er hárrétt. Stefna stjórnvalda og alþjóðasamfélagsins er að olía fari út sem orkugjafi, olíverð fer hækkandi og líka gjöld vegna brennslu hennar, kolefnisgjöld og mengunarskattar. Álit allra sem unnu við samningana var að hætta að taka mið af olíuverði við uppgjör heldur miða við fasta prósentu.

Ekki búinn að bera saman gamla og nýja samninginn. Var gert ráð fyrir að skiptaprósentan lækki ekki vegna raunmönnunar á hinum ýmsu bátum. ÁS: Já, gert var ráð fyrir því að við breytingu á skiptaprósantu þannig að gert yrði upp úr 100% yrðu laun þau sömu.

Guðmundur I Guðmundsson. Allir vilja betri kjör, ég hefði viljað sjá meiri réttindi varðandi veikindi barna. Einnig varðandi yfirísun, allir vilja losna við að ísa yfir aflann. Ágætt að það yrði girt fyrir þetta og mikil óánægja með þetta fyrirkomulag. Formaður ætlar að hafa þetta sem forgangsatriði því það er mikið ósætti um yfirísun, annaðhvort segjum við þessu upp eða við tökum þetta upp í öryggisnefndinni og fáum þessu breytt þannig að þetta verði óheimilt. Einnig að það þurfi að tryggja hvíld á þeim skipum sem eru með samkomulag um að stoppa ekki á milli túra, tryggja þarf hvíld áhafnar, td. með lágmarks stoppi á milli túra.

Menn eru almennt sammála því að farið verði yfir þetta með þessum hætti.

Fleiri báðu ekki um orðið.

Fundi slitið kl. 15:00

Árni Sverrisson formaður

Páll Ægir Pétursson fundarritari

